I

(Leģislatīvi akti)

REGULAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2021/836

(2021. gada 20. maijs),

ar ko groza Lēmumu Nr. 1313/2013/ES par Savienības civilās aizsardzības mehānismu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 196. pantu un 322. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Revīzijas palātas atzinumu ([1]),

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ([2]),

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ([3]),

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ([4]),

tā kā:

(1) Ar Savienības civilās aizsardzības mehānismu ("Savienības mehānisms"), kas reglamentēts ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1313/2013/ES ([5]), nostiprina sadarbību starp Savienību un dalībvalstīm un veicina koordināciju civilās aizsardzības jomā, lai uzlabotu Savienības reaģēšanu uz dabas un cilvēku izraisītām katastrofām.

(2) Lai gan primārā atbildība novērst dabas un cilvēku izraisītas katastrofas, sagatavoties tām un reaģēt uz tām ir dalībvalstīm, Savienības mehānisms un jo īpaši *rescEU* veicina solidaritāti starp dalībvalstīm saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 3. panta 3. punktu. Savienības mehānisms to panāk, stiprinot Savienības kolektīvo reaģēšanu uz dabas un cilvēku izraisītām katastrofām, izveidojot spēju rezervi, kas papildina dalībvalstu esošās spējas, kad ar tām nepietiek valsts līmenī, tādējādi nodrošinot efektīvāku sagatavotību un reaģēšanu, un uzlabojot katastrofu novēršanu un sagatavotību tām. Ir vajadzīgas pienācīgas finanšu apropriācijas, lai izveidotu, izvietotu un izmantotu *rescEU* spējas un varētu turpināt attīstīt Eiropas civilās aizsardzības rezervi un segt papildu izmaksas, kas izriet no pielāgošanās dotācijām un Eiropas civilās aizsardzības rezervei atvēlēto spēju darbības.

([1]) OV C 385, 13.11.2020., 1. lpp.
([2]) OV C 10, 11.1.2021., 66. lpp.
([3]) OV C 440, 18.12.2020., 150. lpp.
([4]) Eiropas Parlamenta 2021. gada 27. aprīļa nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2021. gada 10. maija lēmums.
([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1313/2013/ES (2013. gada 17. decembris) par Savienības civilās aizsardzības mehānismu (OV L 347, 20.12.2013., 924. lpp.).

(3) Covid-19 pandēmijas vēl nebijusī pieredze ir parādījusi, ka Savienībai un dalībvalstīm ir jābūt labāk sagatavotām reaģēt uz liela mēroga ārkārtas situācijām, kas vienlaikus ietekmē vairākas dalībvalstis, un ka būtu jānostiprina spēkā esošais tiesiskais regulējums veselības un civilās aizsardzības jomā. Covid-19 pandēmija ir arī parādījusi, kā sekas, ko katastrofas rada cilvēku veselībai, videi, sabiedrībai un ekonomikai, var sasniegt postošus apmērus. Covid-19 pandēmijas laikā Savienība, pamatojoties uz Lēmuma Nr. 1313/2013/ES esošajiem noteikumiem, spēja ātri pieņemt īstenošanas noteikumus, lai paplašinātu *rescEU* spējas palielināt medicīnisko pretlīdzekļu krājumus, tostarp vakcīnas un ārstniecības līdzekļus, kā arī intensīvās aprūpes medicīnisko aprīkojumu, individuālos aizsardzības līdzekļus un laboratoriju aprīkojumu, lai sagatavotos nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem un spētu reaģēt uz tiem. Nolūkā uzlabot sagatavotības un reaģēšanas darbību efektivitāti jauni noteikumi, kas stiprinātu pašreizējo tiesisko regulējumu, tostarp ar īpašiem nosacījumiem ļaujot Komisijai tieši iepirkt nepieciešamās *rescEU* spējas, nākotnē varētu vēl vairāk saīsināt spēju izvietošanai nepieciešamo laiku. Ir svarīgi arī, lai *rescEU* darbības būtu labi koordinētas ar valstu civilās aizsardzības iestādēm.

(4) Eiropadomes locekļi 2020. gada 26. marta kopīgajā paziņojumā un Eiropas Parlaments 2020. gada 17. aprīļa rezolūcijā par koordinētu ES rīcību Covid-19 pandēmijas un tās seku apkarošanai ([6]) aicināja Komisiju iesniegt priekšlikumus par vērienīgāku un plašāku krīžu pārvarēšanas sistēmu Savienībā.

(5) Klimata pārmaiņu dēļ gan Savienībā, gan visā pasaulē dabas katastrofas notiek biežāk, tās ir postošākas un sarežģītākas un tādējādi liek valstīm savā starpā būt ļoti solidārām. Dabas katastrofas, piemēram, meža ugunsgrēki, var novest pie dzīvību, iztikas līdzekļu un bioloģiskās daudzveidības zuduma, izraisīt lielas oglekļa emisijas un būt par cēloni planētas oglekļa absorbcijas spēju samazinājumam, tādējādi vēl vairāk saasinot klimata pārmaiņas. Tāpēc ir būtiski stiprināt katastrofu novēršanu, sagatavotību tām un reaģēšanu uz tām un ir svarīgi, lai Savienības mehānisms ietvertu pietiekamas spējas, tostarp *rescEU* pārejas laikā, rīkoties meža ugunsgrēku un citu ar klimatu saistītu dabas katastrofu gadījumā.

(6) Savienība joprojām ir apņēmības pilna nodrošināt dzimumsensitīvu civilo aizsardzību, tostarp novērst konkrētas neaizsargātības, un apmainīties ar paraugpraksi attiecībā uz jautājumiem, kas saistīti ar dzimumu un kļūst aktuāli katastrofu laikā un tūlīt pēc tām, tostarp saistībā ar sniegto atbalstu dzimumu vardarbības upuriem.

(7) Pamatojoties uz solidaritātes un kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu vispārēja aptvēruma principiem, kā arī ņemot vērā Savienības centrālo lomu globālo veselības problēmjautājumu risināšanas progresa paātrināšanā, Savienības mehānismam būtu jāpalīdz uzlabot novēršanas, sagatavotības un reaģēšanas spējas arī attiecībā uz medicīniskām ārkārtas situācijām.

(8) Dalībvalstis, pilnībā ievērojot to valsts struktūras, tiek mudinātas nodrošināt, ka pirmās palīdzības sniedzēji ir pienācīgi aprīkoti un gatavi reaģēt uz katastrofām.

(9) Nolūkā stiprināt sadarbību reaģēšanā uz katastrofām pēc iespējas būtu jāvienkāršo administratīvās procedūras, lai nodrošinātu tūlītēju intervenci.

(10) Lai turpmāk, saskaroties ar katastrofām, kas ietekmē vairākas dalībvalstis, mēs būtu labāk sagatavoti, ir nekavējoties jārīkojas un jāstiprina Savienības mehānisms. Savienības mehānisma stiprināšanai būtu jāpapildina Savienības politikas virzieni un finansējums, nevis jāaizstāj noturības pret katastrofām integrēšana šajos politikas virzienos un finansējumā.

(11) Dati par katastrofu radītajiem zaudējumiem ir būtiski, lai varētu rūpīgi novērtēt riskus, izstrādāt uz pierādījumiem balstītus iespējamo katastrofu scenārijus un īstenot efektīvus riska pārvaldības pasākumus. Tāpēc dalībvalstīm būtu jāturpina strādāt, lai uzlabotu datu par katastrofu radītajiem zaudējumiem vākšanu saskaņā ar jau esošām saistībām starptautiskajos nolīgumos, piemēram, Sendai ietvarprogrammā katastrofu riska mazināšanai 2015.–2030. gadam, Parīzes nolīgumā, kas pieņemts saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām ([7]), un Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības programmā 2030. gadam.

([6]) *Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta.
([7]) OV L 282, 19.10.2016., 4. lpp.

(12) Lai uzlabotu noturību un katastrofu novēršanas, sagatavošanās un reaģēšanas plānošanu, Savienībai ciešā sadarbībā ar attiecīgajām zinātniskajām aprindām, nozīmīgiem ekonomikas dalībniekiem, reģionālajām un vietējām iestādēm un nevalstiskajām organizācijām, kas darbojas šajā jomā, būtu jāturpina iestāties par investīcijām katastrofu novēršanā pāri robežām un dažādās nozarēs un visaptverošām riska pārvaldības pieejām, kas ir novēršanas un sagatavotības pamatā, ņemot vērā daudzējāda apdraudējuma pieeju, ekosistēmā balstītu pieeju un klimata pārmaiņu iespējamo ietekmi, neierobežojot ieviestos Savienības koordinācijas mehānismus un dalībvalstu kompetenci. Tāpēc Komisijai būtu jāsadarbojas ar dalībvalstīm, lai noteiktu un izstrādātu Savienības noturības pret katastrofām mērķus civilās aizsardzības jomā, kas ir nesaistošs kopīgs pamats, lai atbalstītu novēršanas un sagatavotības darbības tādu katastrofu gadījumā, kurām ir liela ietekme un kuras izraisa vai var izraisīt daudzvalstu pārrobežu ietekmi (t. i., ietekmi uz vairākām valstīm neatkarīgi no tā, vai tām ir kopīga robeža vai nav). Savienības mērķos noturībai pret katastrofām būtu jāņem vērā katastrofu tūlītējās sociālās sekas un nepieciešamība nodrošināt, lai tiktu saglabātas sabiedrības kritiski svarīgās funkcijas.

(13) Regulāri riska novērtējumi un katastrofu scenāriju analīze valsts un attiecīgā gadījumā vietējā līmenī ir izšķiroši svarīgi, lai atklātu trūkumus novēršanas un sagatavotības jomā un stiprinātu noturību, tostarp izmantojot Savienības līdzekļus. Šādos riska novērtējumos un katastrofu scenāriju analīzē galvenā uzmanība būtu jāpievērš riskiem, kas raksturīgi attiecīgajam reģionam, un attiecīgos gadījumos tiem būtu jāaptver pārrobežu sadarbība.

(14) Izstrādājot Savienības noturības pret katastrofām mērķus nolūkā atbalstīt novēršanas un sagatavotības darbības, īpaša uzmanība būtu jāpievērš sekām, ko katastrofas rada neaizsargātām grupām.

(15) Reģionālo un vietējo iestāžu loma katastrofu novēršanā un pārvarēšanā ir ļoti svarīga, un vajadzības gadījumā to spējas ir iekļautas pasākumos, ko veic saskaņā ar Lēmumu Nr. 1313/2013/ES, ar mērķi mazināt pārklāšanos un veicināt sadarbspēju. Tāpēc ir vajadzīga arī pastāvīga pārrobežu sadarbība vietējā un reģionālā līmenī, lai izstrādātu kopīgas trauksmes sistēmas ātrai intervencei pirms Savienības mehānisma aktivizēšanas. Tāpat, bet ņemot vērā valstu struktūras, ir svarīgi atzīt nepieciešamību sniegt tehniskās apmācības palīdzību vietējām kopienām, lai vajadzības gadījumā uzlabotu to sākotnējās reaģēšanas spējas. Svarīgi ir arī informēt sabiedrību par sākotnējiem reaģēšanas pasākumiem.

(16) Savienības mehānismā arī turpmāk būtu jāizmanto sinerģija ar Savienības kritisko vienību noturības satvaru.

(17) Būtu jāturpina stiprināt Ārkārtas reaģēšanas koordinācijas centru (*ERCC*), kas Savienības līmenī 24 stundas diennaktī un septiņas dienas nedēļā pilda operatīvā centra funkcijas un kuram ir spējas reāllaikā sekot operācijām un atbalstīt operācijas dažādās ārkārtas situācijās Savienībā un ārpus tās. Šādai stiprināšanai būtu jāietver labāka *ERCC* koordinācija ar dalībvalstu valsts civilās aizsardzības iestādēm, kā arī ar citām attiecīgām Savienības struktūrām. *ERCC* darbu atbalsta zinātnieku atziņas, ieskaitot Eiropas Komisijas Kopīgā pētniecības centra sniegtās atziņas.

(18) Savienības mehānismā būtu jāizmanto Savienības kosmosa infrastruktūra, piemēram, Eiropas Zemes novērošanas programma (*Copernicus*), *Galileo*, Kosmosa situācijas apzināšanas sistēma un *GOVSATCOM*, kas nodrošina svarīgus Savienības līmeņa instrumentus reaģēšanai uz iekšējām un ārējām ārkārtas situācijām. *Copernicus* ārkārtas situāciju pārvaldības sistēmas sniedz atbalstu *ERCC* dažādās ārkārtas situācijas fāzēs no agrīnās brīdināšanas un novēršanas līdz reaģēšanai katastrofas gadījumā un atveseļošanai. *GOVSATCOM* nodrošina drošus satelītsakarus, kas īpaši pielāgoti valsts pārvaldes vajadzībām ārkārtas situāciju pārvarēšanā. *Galileo* ir pirmā globālā satelītnavigācijas un pozicionēšanas infrastruktūra, kas īpaši izstrādāta civilām vajadzībām Eiropā un visā pasaulē un ko var izmantot citās jomās, piemēram, ārkārtas situāciju pārvarēšanā, cita starpā agrīnās brīdināšanas darbībās. Attiecīgie *Galileo* pakalpojumi ietver ārkārtas situāciju pakalpojumu, kas, izstarojot signālus, raida brīdinājumus par dabas vai cilvēka izraisītām katastrofām konkrētos apgabalos. Tā kā tas var glābt dzīvības un veicināt ārkārtas pasākumu koordinēšanu, dalībvalstis būtu jāmudina izmantot *Galileo*. Ja dalībvalstis nolemj to izmantot, sistēmas validēšanas nolūkā dalībvalstīm būtu jāidentificē valsts iestādes, kuras ir kompetentas izmantot *Galileo*, un par tām jāpaziņo Komisijai.

(19) Covid-19 pandēmijas laikā transporta un loģistikas resursu nepietiekamība tika identificēta kā galvenais šķērslis, kas neļauj dalībvalstīm sniegt vai saņemt palīdzību. Tāpēc transporta un loģistikas resursi būtu jādefinē kā *rescEU* spējas. Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus Lēmuma Nr. 1313/2013/ES īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai ar mērķi ļaut definēt transporta un loģistikas resursus kā *rescEU* spējas, kā arī ļaut tai nomāt, ņemt līzingā vai citādi nolīgt šādas spējas, ciktāl tas nepieciešams, lai novērstu trūkumus transporta un loģistikas jomā. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ([8]). Turklāt, lai Savienībai būtu operatīvās spējas ātri reaģēt uz liela mēroga katastrofu, kas rada vai var radīt daudzvalstu pārrobežu ietekmi, vai tādu katastrofu, kuras varbūtība ir maza, taču sekas ir smagas, Savienībai pienācīgi pamatotos steidzamības gadījumos un apspriežoties ar dalībvalstīm, ar steidzamības procedūru pieņemot nekavējoties piemērojamus īstenošanas aktus, vajadzētu būt arī iespējai iegādāties, nomāt, ņemt līzingā vai citādi nolīgt materiālos līdzekļus un nepieciešamos atbalsta pakalpojumus, kas definēti kā *rescEU* spējas, ja minētos līdzekļus un pakalpojumus dalībvalstis nespēj darīt nekavējoties pieejamus. Tas ļautu Savienībai nekavējoties reaģēt uz ārkārtas situācijām, kas varētu būtiski ietekmēt cilvēku dzīvību, veselību, vidi, īpašumu un kultūras mantojumu, un kas vienlaicīgi skar daudzas dalībvalstis. Šādi materiālie līdzekļi neietver moduļus, komandas un ekspertu kategorijas, un to mērķis ir palīdzēt katastrofu pārslogotajām dalībvalstīm.

(20) Lai pēc iespējas labāk izmantotu pieredzi, kas līdz šim gūta saistībā ar uzticamiem loģistikas tīkliem, kurus pārvalda attiecīgās starptautiskās organizācijas Savienībā, piemēram, ANO humānās palīdzības noliktavas, Komisijai būtu jāņem vērā šādi tīkli, iegādājoties, nomājot, ņemot līzingā vai citādi nolīgstot *rescEU* spējas. Attiecīgās Savienības aģentūras būtu pienācīgi jāiesaista un ar tām būtu jāapspriežas jautājumos, kas saistīti ar Savienības mehānismu un kas ir to kompetencē. Ir īpaši svarīgi vajadzības gadījumā apspriesties ar Eiropas Zāļu aģentūru un Eiropas Slimību profilakses un kontroles centru par to vajadzīgo spēju noteikšanu, pārvaldību un sadali, kas paredzētas reaģēšanai uz neatliekamām medicīniskām situācijām.

(21) Vajadzētu spēt izmantot valstu vajadzībām *rescEU* spējas, ko iegādājušās, nomājušas, ņēmušas līzingā vai citādi nolīgušas dalībvalstis, taču tikai tad, kad tās netiek izmantotas vai nav vajadzīgas Savienības mehānisma reaģēšanas operācijās.

(22) Vajadzības gadījumā Savienība ir ieinteresēta reaģēt uz ārkārtas situācijām trešās valstīs. Lai gan *rescEU* spējas ir galvenokārt izveidotas, lai tās izmantotu kā drošības tīklu Savienībā pienācīgi pamatotos gadījumos un ņemot vērā humanitāros principus, vajadzētu būt iespējai tās izvietot arī ārpus Savienības. Izvietošanas lēmums būtu jāpieņem saskaņā ar esošajiem noteikumiem par *rescEU* spēju izvietošanas lēmumiem.

(23) Savienības mehānismam būtu jānodrošina rezervju pienācīgs ģeogrāfiskais sadalījums, tostarp attiecībā uz pamata medicīniskajiem pretlīdzekļiem un individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, jo īpaši tiem, kas paredzēti reaģēšanai uz katastrofām, kuru varbūtība ir maza, taču sekas ir smagas, sinerģijā ar un papildinot programmu "ES – veselībai", kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/522 ([9]), Ārkārtas atbalsta instrumentu, kas izveidots ar Padomes Regulu (ES) 2016/369 ([10]), Atveseļošanas un noturības mehānismu, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/241 ([11]), un citus Savienības politikas virzienus, programmas un fondus un vajadzības gadījumā papildinot valstu uzkrājumu veidošanu Savienības līmenī.

(24) Covid-19 pandēmija ir parādījusi, cik svarīgi ir sistemātiski apkopot un apmainīties ar attiecīgajām zināšanām visos katastrofu riska pārvaldības cikla posmos. Šie konstatējumi un pieredze, kas līdz šim gūta Savienības Civilās aizsardzības zināšanu tīkla izstrādes procesā, liecina, ka šā tīkla kā informācijas apstrādes struktūrvienības loma Savienības mehānismā būtu vēl vairāk jāprecizē.

([8]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

([9]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/522 (2021. gada 24. marts), ar ko izveido Savienības rīcības programmu veselības jomā (programma "ES – veselībai") laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 282/2014 (OV L 107, 26.3.2021., 1. lpp.).

([10]) Padomes Regula (ES) 2016/369 (2016. gada 15. marts) par ārkārtas atbalsta sniegšanu Savienībā (OV L 70, 16.3.2016., 1. lpp.).

([11]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.).

(25) Vajadzīgo transportēšanas un loģistikas resursu iegūšana ir būtiska, lai Savienība varētu reaģēt uz dažādām ārkārtas situācijām Savienībā un ārpus tās. Ir ļoti svarīgi nodrošināt palīdzības savlaicīgu transportēšanu un sniegšanu Savienībā, kā arī ārpus Savienības un no Savienības ārpuses. Tāpēc skartajām valstīm vajadzētu būt iespējai lūgt palīdzību, ko veido tikai transporta un loģistikas resursi.

(26) Lēmumā Nr. 1313/2013/ES ir noteikts Savienības mehānismam paredzētais finansējums, kas ir galvenā atsauces summa atbilstīgi 17. punktam Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2013. gada 2. decembra Iestāžu nolīgumā par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību ([12]), kura paredzēta programmas izdevumu segšanai līdz 2014.–2020. gada budžeta perioda beigām. Minētais finansējums no 2021. gada 1. janvāra – Padomes Regulas (ES, Euratom) 2020/2093 ([13]) piemērošanas dienas – būtu jāatjaunina, lai atspoguļotu minētajā regulā norādītos jaunos skaitļus.

(27) Lai novērstu Covid-19 pandēmijas izraisītās krīzes nepieredzēto ietekmi, atbilstīgi Padomes Regulai (ES) 2020/2094 ([14]), ar ko izveido Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu, un tajā iedalīto resursu robežās būtu jāveic atveseļošanas un noturības pasākumi saskaņā ar Savienības mehānismu. Jo īpaši šādos pasākumos būtu jāiekļauj pasākumi Savienības sagatavotības līmeņa celšanai un Savienības ātras un efektīvas reaģēšanas liela mēroga ārkārtas situāciju gadījumā nodrošināšanai, tostarp tādi pasākumi kā būtisku preču un būtiska medicīniskā aprīkojuma krājumu veidošana un ātrai reaģēšanai nepieciešamās infrastruktūras iegāde. Šādi papildu resursi būtu jāizmanto tā, lai nodrošinātu atbilstību Regulā (ES) 2020/2094 noteiktajiem termiņiem.

(28) Atspoguļojot to, cik svarīgi ir cīnīties pret klimata pārmaiņām saskaņā ar Savienības apņemšanos īstenot Parīzes nolīgumu un censties sasniegt Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķus, Lēmumā Nr. 1313/2013/ES paredzētajām darbībām būtu jāpalīdz sasniegt vispārējo mērķi vismaz 30 % no Savienības budžeta un Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta kopējiem izdevumiem veltīt klimata mērķu sasniegšanas atbalstam un apņemšanos 7,5 % budžeta 2024. gadā un 10 % budžeta 2026. un 2027. gadā veltīt ar bioloģisko daudzveidību saistītajiem izdevumiem, vienlaikus ņemot vērā pašreizējo klimata un bioloģiskās daudzveidības mērķu pārklāšanos.

(29) Ņemot vērā to, ka *rescEU* spēju izvietošana Savienības mehānisma reaģēšanas operācijās rada būtisku Savienības pievienoto vērtību, nodrošinot efektīvu un ātru palīdzību cilvēkiem ārkārtas situācijās, būtu jānosaka papildu pienākumi atpazīstamības jomā, lai sniegtu informāciju Savienības iedzīvotājiem un plašsaziņas līdzekļiem un arī lai nodrošinātu Savienības atpazīstamību. Valsts iestādēm no Komisijas būtu jāsaņem komunikācijas norādes par konkrētām intervencēm, lai nodrošinātu Savienības lomas pienācīgu publicitāti.

(30) Ņemot vērā neseno operatīvo pieredzi, visu *rescEU* spēju izmaksas būtu pilnībā jāfinansē no Savienības budžeta, lai vēl vairāk stiprinātu Savienības mehānismu un jo īpaši vienkāršotu ātras *rescEU* īstenošanas procesu.

(31) Lai atbalstītu dalībvalstis palīdzības sniegšanā arī ārpus Savienības, Eiropas civilās aizsardzības rezerve būtu vēl vairāk jāstiprina, līdzfinansējot iekļauto spēju darbības izmaksas vienā un tajā pašā līmenī neatkarīgi no tā, vai šīs spējas tiek izvietotas Savienībā vai ārpus tās.

(32) Lai nodrošinātu elastību, atbalstot dalībvalstis ar transporta un loģistikas resursiem, jo īpaši liela mēroga katastrofu gadījumos, vajadzētu spēt no Savienības budžeta pilnībā finansēt kravu, loģistikas līdzekļu un pakalpojumu, kas izvietoti kā *rescEU* spējas, transportēšanu Savienībā vai uz Savienību no trešām valstīm.

([12]) OV C 373, 20.12.2013., 1. lpp.

([13]) Padomes Regula (ES, Euratom) 2020/2093 (2020. gada 17. decembris), ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (OV L 433 I, 22.12.2020., 11. lpp.).

([14]) Padomes Regula (ES) 2020/2094 (2020. gada 14. decembris), ar ko izveido Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu ekonomikas atveseļošanas atbalstam pēc Covid-19 krīzes (OV L 433I, 22.12.2020., 23. lpp.).

(33) Savienības mehānismam būtu arī jāsniedz transportēšanas palīdzība, kas vajadzīga vides katastrofu gadījumā, kompetento valsts iestāžu atbildībā piemērojot "piesārņotājs maksā" principu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 191. panta 2. punktu, kā arī ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2004/35/EK ([15]).

(34) Lai palielinātu elastību, kā arī panāktu optimālu budžeta izpildi, šajā regulā kā budžeta izpildes metode būtu jāparedz netieša pārvaldība, ja tas ir pamatoti attiecīgās darbības rakstura vai satura dēļ.

(35) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 ([16]) (Finanšu regula) 193. panta 2. punktu dotāciju var piešķirt darbībai, kas jau ir sākusies, ar noteikumu, ka pieteikuma iesniedzējs var pierādīt nepieciešamību sākt darbību pirms dotācijas nolīguma parakstīšanas. Tomēr izmaksas, kas radušās pirms dotācijas pieteikuma iesniegšanas dienas, nav attiecināmās izmaksas, izņemot pienācīgi pamatotus izņēmuma gadījumus. Lai izvairītos no jebkādiem Savienības atbalsta traucējumiem, kas varētu kaitēt Savienības interesēm, vajadzētu būt iespējamam finansēšanas lēmumā paredzēt – uz ierobežotu laikposmu 2021.–2027. gada daudzgadu finanšu shēmas darbības sākumā un tikai pienācīgi pamatotos gadījumos –, ka izmaksas, kas radušās saistībā ar darbībām, kuras tiek atbalstītas saskaņā ar Lēmumu Nr. 1313/2013/ES un kuras ir jau sāktas, var uzskatīt par attiecināmām no 2021. gada 1. janvāra, pat ja tās radušās pirms dotācijas pieteikuma iesniegšanas.

(36) Lai veicinātu paredzamību un ilgtermiņa efektivitāti, Komisijai, īstenojot Lēmumu Nr. 1313/2013/ES, būtu jāpieņem gada vai daudzgadu darba programmas, kurās norādīti plānotie piešķīrumi. Tas varētu palīdzēt nodrošināt Savienībai vairāk elastības budžeta izpildē un tādējādi stiprināt novēršanas un sagatavotības darbības. Turklāt paredzamie turpmākie piešķīrumi katru gadu būtu jāiesniedz un jāapspriež komitejā, kas palīdz Komisijai saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011.

(37) Komisija ziņo par Savienības mehānisma budžeta izpildi saskaņā ar Finanšu regulu.

(38) Uz Lēmumu Nr. 1313/2013/ES attiecas horizontālie finanšu noteikumi, ko, pamatojoties uz LESD 322. pantu, pieņēmuši Eiropas Parlaments un Padome. Šie noteikumi ir paredzēti Finanšu regulā un jo īpaši nosaka procedūru budžeta izveidei un izpildei, izmantojot dotācijas, iepirkumu, godalgas un netiešu izpildi, un paredz finanšu dalībnieku atbildības pārbaudes. Noteikumi, kas pieņemti, pamatojoties uz LESD 322. pantu, ietver arī vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai.

(39) Lai gan novēršanas un sagatavotības pasākumi ir svarīgi Savienības noturības stiprināšanai dabas un cilvēku izraisītu katastrofu gadījumā, tomēr to, vai un kad notiks katastrofas un kāds būs to apmērs, protams, nav iespējams paredzēt. Nesenā Covid-19 krīze ir parādījusi, ka atbilstošai reaģēšanai vajadzīgie finanšu resursi katru gadu var ievērojami atšķirties, un tie būtu jādara pieejami nekavējoties. Budžeta paredzamības principa saskaņošana ar nepieciešamību ātri reaģēt uz jaunām vajadzībām tāpēc nozīmē, ka jāpielāgo darba programmu finansiālā īstenošana. Līdz ar to papildus Finanšu regulas 12. panta 4. punktā minētajai iespējai pārnest neizlietotās apropriācijas ir lietderīgi atļaut pārnest neizlietotās apropriācijas tikai uz nākamo gadu un tās paredzēt tikai reaģēšanas darbībām.

([15]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/35/EK (2004. gada 21. aprīlis) par atbildību vides jomā attiecībā uz videi nodarītā kaitējuma novēršanu un atlīdzināšanu (OV L 143, 30.4.2004., 56. lpp.).

([16]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).

(40) Saskaņā ar Finanšu regulu, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013 ([17]) un Padomes Regulām (EK, Euratom) Nr. 2988/95 ([18]), (Euratom, EK) Nr. 2185/96 ([19]) un (ES) 2017/1939 ([20]) Savienības finanšu intereses jāaizsargā, piemērojot samērīgus pasākumus, tostarp pasākumus attiecībā uz pārkāpumu, arī krāpšanas, novēršanu, konstatēšanu, labošanu un izmeklēšanu, zaudēto, kļūdaini izmaksāto vai nepareizi izmantoto līdzekļu atgūšanu un, – attiecīgā gadījumā – administratīvu sodu uzlikšanu. Saskaņā jo īpaši ar Regulām (Euratom, EK) Nr. 2185/96 un (ES, Euratom) Nr. 883/2013 Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) ir pilnvaras veikt administratīvu izmeklēšanu, ieskaitot pārbaudes un apskates uz vietas, lai noteiktu, vai ir notikusi krāpšana, korupcija vai jebkāda cita nelikumīga darbība, kas ietekmē Savienības finanšu intereses. Saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1939 Eiropas Prokuratūra (*EPPO*) ir pilnvarota veikt izmeklēšanu un kriminālvajāšanu par noziedzīgiem nodarījumiem, kas skar Savienības finanšu intereses, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2017/1371 ([21]). Saskaņā ar Finanšu regulu jebkurai personai vai subjektam, kas saņem Savienības līdzekļus, pilnībā jāsadarbojas Savienības finanšu interešu aizsardzībā, jāpiešķir Komisijai, *OLAF*, Revīzijas palātai un – attiecībā uz tām dalībvalstīm, kas īsteno ciešāku sadarbību, ievērojot Regulu (ES) 2017/1939, – *EPPO* nepieciešamās tiesības un piekļuve un jānodrošina, ka līdzvērtīgas tiesības piešķir Savienības līdzekļu apgūšanā iesaistītās trešās personas. Minētā iemesla dēļ nolīgumos ar trešām valstīm un teritorijām un ar starptautiskām organizācijām, kā arī līgumos vai nolīgumos, kas izriet no Lēmuma Nr. 1313/2013/ES īstenošanas, būtu jāietver noteikumi, kas skaidri pilnvaro Komisiju, Revīzijas palātu, *EPPO* un *OLAF* veikt šādas revīzijas, pārbaudes un apskates uz vietas saskaņā ar to attiecīgo kompetenci, turklāt nodrošinot, ka līdzvērtīgas tiesības piešķir visas trešās personas, kas iesaistītas Savienības līdzekļu apgūšanā.

(41) Trešās valstis, kas ir Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) dalībvalstis, Savienības programmās var piedalīties saskaņā ar Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu ([22]) noteiktajā sadarbības satvarā, kas paredz programmu īstenošanu, pamatojoties uz lēmumu, kurš pieņemts saskaņā ar minēto līgumu. Trešās valstis arī var piedalīties, pamatojoties uz citiem juridiskiem instrumentiem. Lēmumā Nr. 1313/2013/ES būtu jāievieš īpašs noteikums, kas prasītu, lai trešās valstis atbildīgajam kredītrīkotājam, *OLAF* un Revīzijas palātai piešķirtu vajadzīgās tiesības un piekļuvi, lai tie varētu visaptveroši īstenot savu attiecīgo kompetenci.

(42) Lai *rescEU* spējas būtu funkcionālas un Savienības mehānisms efektīvi reaģētu uz Savienības iedzīvotāju vajadzībām, Covid-19 pandēmijas laikā tika darītas pieejamas papildu finanšu apropriācijas, ar ko finansēt darbības saskaņā ar Savienības mehānismu. Ir svarīgi nodrošināt Savienībai vajadzīgo elastību, lai tā spētu efektīvi reaģēt uz neparedzamām katastrofām, vienlaikus saglabājot zināmu paredzamību attiecībā uz Lēmumā Nr. 1313/2013/ES izklāstīto mērķu sasniegšanu. Ir svarīgi panākt nepieciešamo līdzsvaru, tiecoties uz šo mērķu sasniegšanu. Lai saskaņā ar Savienības mehānisma prioritātēm atjauninātu I pielikumā izklāstīto procentuālo lielumu, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu ([23]). Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.

(43) Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza Lēmums Nr. 1313/2013/ES.

([17]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

([18]) Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.).

([19]) Padomes Regula (Euratom, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienu finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.).

([20]) Padomes Regula (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (*EPPO*) izveidei (OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp.).

([21]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1371 (2017. gada 5. jūlijs) par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (OV L 198, 28.7.2017., 29. lpp.).

([22]) OV L 1, 3.1.1994., 3. lpp.

([23]) OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

(44) Lai nodrošinātu nepārtrauktību atbalsta sniegšanā attiecīgajā politikas jomā un lai īstenošanu varētu uzsākt no daudzgadu finanšu shēmas 2021.–2027. gadam darbības sākuma, šai regulai būtu jāstājas spēkā steidzamības kārtā un tā būtu jāpiemēro ar atpakaļejošu spēku no 2021. gada 1. janvāra,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Lēmumu Nr. 1313/2013/ES groza šādi:

1) lēmuma 1. panta 2. un 3. punktu aizstāj ar šādiem:

"2. Aizsardzība, kas jānodrošina ar Savienības mehānismu, aptver galvenokārt cilvēku, bet arī vides un īpašuma, tostarp kultūras mantojuma, aizsardzību pret visu veidu dabas un cilvēku izraisītām katastrofām, tostarp pret terora aktu sekām, tehnoloģiskām, radiācijas vai ekoloģiskām katastrofām, jūras piesārņošanu, hidroģeoloģisku nestabilitāti un akūtām ārkārtas situācijām veselības jomā, kas notiek Savienībā vai ārpus tās. Terora aktu seku vai radiācijas avāriju gadījumā Savienības mehānisms var attiekties tikai uz darbībām sagatavotības un reaģēšanas jomā.

3. Savienības mehānisms veicina solidaritāti starp dalībvalstīm, īstenojot praktisku sadarbību un koordināciju, neskarot dalībvalstu primāro atbildību aizsargāt to teritorijā cilvēkus, vidi un īpašumu, tostarp kultūras mantojumu, pret katastrofām, un nodrošina savām katastrofu pārvarēšanas sistēmām pietiekamas spējas, lai tās varētu novērst tāda rakstura un apmēra katastrofas, ko var pamatoti sagaidīt un kam var sagatavoties, un atbilstīgi un konsekventi rīkoties šādu katastrofu gadījumā.";

2) lēmuma 3. pantu groza šādi:

a) panta 1. punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"c) veicināt ātru un efektīvu reaģēšanu katastrofu vai katastrofu draudu gadījumā, tostarp veicot pasākumus, lai mazinātu minēto katastrofu tūlītējās sekas un mudinot dalībvalstis strādāt pie birokrātisko šķēršļu novēršanas;";

b) panta 2. punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) panākumus, kuri gūti, uzlabojot sagatavotību katastrofām: kurus nosaka pēc to reaģēšanas spēju apjoma, kas Eiropas civilās aizsardzības rezervē iekļautas saistībā ar 11. pantā minētajiem spēju mērķiem, Kopīgā ārkārtējo situāciju sakaru un informācijas sistēmā (*CECIS*) reģistrēto moduļu skaita un to *rescEU* spēju skaita, kas izveidotas, lai sniegtu palīdzību milzīgas pārslodzes situācijās;";

3) lēmuma 4. pantā iekļauj šādu punktu:

"4.a "Savienības noturības pret katastrofām mērķi" ir nesaistoši mērķi, kas civilās aizsardzības jomā noteikti, lai atbalstītu novēršanas un sagatavotības darbības nolūkā uzlabot Savienības un tās dalībvalstu spēju izturēt tādas katastrofas sekas, kura izraisa vai var izraisīt daudzvalstu pārrobežu ietekmi;";

4) lēmuma 5. panta 1. punktu groza šādi:

a) punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"c) izstrādā un regulāri atjaunina starpnozaru pārskatu par dabas un cilvēku izraisītu katastrofu riskiem, tostarp riskiem par katastrofām, kas izraisa vai var izraisīt daudzvalstu pārrobežu ietekmi, ar kuriem Savienība var saskarties, un šādu risku karti, pieņemot dažādās politikas jomās aptverošu saskaņotu pieeju, ar kuru var risināt vai ietekmēt katastrofu novēršanu, un pienācīgi ņemot vērā klimata pārmaiņu iespējamo ietekmi;";

b) punkta g) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"g) saskaņā ar 6. panta 1. punkta d) apakšpunktā noteiktajiem termiņiem regulāri ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par panākumiem, kas gūti 6. panta īstenošanā;";

5) lēmuma 6. pantu groza šādi:

a) 1. punktu groza šādi:

i) punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"c) turpina izstrādāt un pilnveidot katastrofu riska pārvaldības plānošanu valsts vai attiecīgā reģionālā un vietējā līmenī, tostarp attiecībā uz pārrobežu sadarbību, ņemot vērā 5. punktā minētos Savienības noturības pret katastrofām mērķus, kad tie noteikti, un riskus saistībā ar katastrofām, kuras izraisa vai var izraisīt daudzvalstu pārrobežu ietekmi;";

ii) punkta d) un e) apakšpunktus aizstāj ar šādiem:

"d) Komisijai dara pieejamu a) un b) apakšpunktā minēto novērtējumu attiecīgo elementu kopsavilkumu, galveno uzmanību pievēršot būtiskākajiem riskiem. Attiecībā uz būtiskākajiem riskiem, kam ir pārrobežu ietekme, un riskiem, kas saistīti ar tādām katastrofām, kuras izraisa vai var izraisīt daudzvalstu pārrobežu ietekmi, kā arī – vajadzības gadījumā – attiecībā uz mazas varbūtības, bet smagu seku riskiem, dalībvalstis apraksta prioritārus novēršanas un sagatavotības pasākumus. Kopsavilkumu Komisijai iesniedz līdz 2020. gada 31. decembrim un pēc tam ik pēc trim gadiem, kā arī visos svarīgu izmaiņu gadījumos;

e) brīvprātīgi piedalās salīdzinošā izvērtēšanā attiecībā uz riska pārvaldības spēju novērtēšanu;

f) atbilstoši starptautiskajām saistībām uzlabo datu par katastrofu radītajiem zaudējumiem vākšanu valsts vai attiecīgā reģionālā vai vietējā līmenī, lai nodrošinātu uz pierādījumiem balstītu scenāriju izstrādi, kā minēts 10. panta 1. punktā, un atklātu nepietiekamību spējās reaģēt katastrofas gadījumā.";

b) pievieno šādu punktu:

"5. Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm nosaka un izstrādā Savienības noturības pret katastrofām mērķus civilās aizsardzības jomā un pieņem ieteikumus tos noteikt par nesaistošu kopīgu pamatu, lai atbalstītu novēršanas un sagatavotības darbības tādu pārrobežu katastrofu gadījumā, kuras izraisa vai var izraisīt daudzvalstu pārrobežu ietekmi. Šo mērķu pamatā ir uz esošo situāciju un nākotni vērsti scenāriji, kas ietver klimata pārmaiņu ietekmi uz katastrofu riskiem, datus par iepriekšējiem gadījumiem un starpnozaru ietekmes analīzi, īpašu uzmanību pievēršot neaizsargātām grupām. Izstrādājot Savienības noturības pret katastrofām mērķus, Komisija ņem vērā katastrofas, kas atkārtojas un skar dalībvalstis, un iesaka dalībvalstīm veikt konkrētus pasākumus, tostarp jebkurus pasākumus, kas jāīsteno, izmantojot Savienības finansējumu, lai stiprinātu noturību pret šādām katastrofām.";

6) lēmuma 7. un 8. pantu aizstāj ar šādiem:

"*7. pants*

Ārkārtas reaģēšanas koordinēšanas centrs

1. Ar šo izveido Ārkārtas reaģēšanas koordinēšanas centru (*ERCC*). *ERCC* nodrošina operatīvās spējas 7 dienas nedēļā un 24 stundas diennaktī un kalpo dalībvalstīm un Komisijai Savienības mehānisma mērķu sasniegšanai.

Jo īpaši *ERCC* reāllaikā koordinē, uzrauga un atbalsta reaģēšanu ārkārtas situācijās Savienības līmenī. *ERCC* strādā ciešā saziņā ar valstu civilās aizsardzības iestādēm un attiecīgajām Savienības struktūrām, lai katastrofu pārvarēšanā veicinātu starpnozaru pieeju.

2. *ERCC* ir piekļuve operatīvajām, analītiskajām, uzraudzības, informācijas pārvaldības un sakaru spējām, lai risinātu dažādas krīzes situācijas Savienībā un ārpus tās.

8. pants

Komisijas darbības vispārējās sagatavotības jomā

1. Komisija veic šādas darbības sagatavotības jomā:

a) vada *ERCC*;

b) vada *CECIS*, lai nodrošinātu saziņu un informācijas apmaiņu starp *ERCC* un dalībvalstu kontaktpunktiem;

c) sadarbojas ar dalībvalstīm, lai:

i) izstrādātu transnacionālas atklāšanas un agrīnās brīdināšanas sistēmas Savienības interesēs ar mērķi mazināt katastrofu tūlītējo ietekmi;

ii) labāk integrētu esošās transnacionālās atklāšanas un agrīnās brīdināšanas sistēmas, kas balstās uz daudzējāda apdraudējuma pieeju, lai līdz minimumam samazinātu sagatavošanās laiku, kas vajadzīgs, lai reaģētu uz katastrofām;

iii) uzturētu un turpinātu attīstīt situācijas apzināšanās un analīzes spējas;

iv) novērotu katastrofas un attiecīgā gadījumā klimata pārmaiņu ietekmi un sniegtu uz zinātniskām atziņām balstītas konsultācijas par tām;

v) izmantotu zinātniskās atziņas operatīvajā informācijā;

vi) izveidotu, uzturētu un attīstītu Eiropas zinātniskās partnerības attiecībā uz dabas un cilvēku izraisītiem apdraudējumiem, kurām savukārt būtu jāveicina saikne starp valstu agrīnās brīdināšanas un trauksmes sistēmām un šādu sistēmu saikne ar *ERCC* un *CECIS*;

vii) atbalstītu ar zinātniskām atziņām, inovatīvām tehnoloģijām un specializētām zināšanām, tostarp izmantojot 13. pantā minēto Savienības Civilās aizsardzības zināšanu tīklu, dalībvalstis un pilnvarotās starptautiskās organizācijas, kuras turpina attīstīt agrīnās brīdināšanas sistēmas;

d) izveido un pārvalda spēju mobilizēt un nosūtīt ekspertu vienības, kas ir atbildīgas par šādiem uzdevumiem:

i) izvērtēt vajadzības, kuras, iespējams, var apmierināt ar Savienības mehānisma starpniecību tajā dalībvalstī vai trešā valstī, kas prasa palīdzību;

ii) vajadzības gadījumā atvieglot palīdzības koordināciju, reaģējot uz katastrofām uz vietas, un sadarboties ar tās dalībvalsts vai trešās valsts kompetentajām iestādēm, kura prasa palīdzību; un

iii) atbalstīt dalībvalsti vai trešo valsti, kura prasa palīdzību, ar specializētām zināšanām par darbībām novēršanas, sagatavotības vai reaģēšanas jomā;

e) izveido un uztur spēju sniegt loģistikas atbalstu d) apakšpunktā minētajām ekspertu vienībām;

f) izveido un uztur tīklu ar apmācītiem dalībvalstu ekspertiem, kuri var būt pieejami īsā laikā, lai atbalstītu *ERCC* informācijas pārraudzībā un koordinācijas atvieglošanā;

g) veicina koordināciju attiecībā uz dalībvalstu reaģēšanas spēju katastrofu gadījumos iepriekšēju izvietošanu Savienībā;

h) atbalsta centienus uzlabot moduļu un cita veida reaģēšanas spēju savietojamību, ņemot vērā dalībvalstu līmeņa un starptautiska līmeņa paraugpraksi;

i) savas kompetences robežās veic nepieciešamās darbības, lai veicinātu uzņēmējvalsts atbalstu, tostarp kopā ar dalībvalstīm izstrādājot un atjauninot pamatnostādnes attiecībā uz uzņēmējvalsts atbalstu, pamatojoties uz operatīvo pieredzi;

j) atbalsta dalībvalstu sagatavotības stratēģiju brīvprātīgu salīdzinošās izvērtēšanas programmu izveidošanu, pamatojoties uz iepriekš noteiktiem kritērijiem, kas dos iespēju izstrādāt ieteikumus Savienības sagatavotības uzlabošanai;

k) cieši konsultējoties ar dalībvalstīm, veic papildu nepieciešamās atbalsta darbības un papildinošas sagatavotības darbības, lai sasniegtu 3. panta 1. punkta b) apakšpunktā noteikto mērķi; un

l) pēc dalībvalstu pieprasījuma sniegt tām atbalstu saistībā ar katastrofām, kas notiek to teritorijā, nodrošinot iespēju izmantot Eiropas zinātniskās partnerības mērķtiecīgai zinātniskai analīzei. Attiecīgo analīzi var kopīgot ar *CECIS* starpniecību, vienojoties ar skartajām dalībvalstīm.

2. Pēc dalībvalsts, trešās valsts vai Apvienoto Nāciju Organizācijas vai tās aģentūru pieprasījuma Komisija var nosūtīt uz vietas ekspertu vienību konsultēšanai par pasākumiem sagatavotības jomā.";

7) lēmuma 9. pantā pievieno šādu punktu:

"10. Ja ārkārtas situāciju pakalpojumus sniedz *Galileo*, *Copernicus*, *GOVSATCOM* vai citi ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/696 (*) izveidotās kosmosa programmas komponenti, katra dalībvalsts var nolemt tos izmantot.

Ja dalībvalsts nolemj izmantot pirmajā daļā minētos *Galileo* sniegtos ārkārtas situāciju pakalpojumus, tā identificē un paziņo Komisijai valsts iestādes, kuras ir pilnvarotas izmantot minētos ārkārtas situāciju pakalpojumus.

_____

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/696 (2021. gada 28. aprīlis), ar ko izveido Savienības kosmosa programmu un Eiropas Savienības kosmosa programmas aģentūru un atceļ Regulu (ES) Nr. 912/2010, (ES) Nr. 1285/2013, (ES) Nr. 377/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES (OV L 170, 12.5.2021., 69. lpp.).";

8) lēmuma 10. pantu aizstāj ar šādu:

"*10. pants*

Scenāriju izstrādes un katastrofu pārvarēšanas plānošana

1. Komisija un dalībvalstis sadarbojas, lai uzlabotu starpnozaru katastrofu riska pārvaldības plānošanu Savienības līmenī gan attiecībā uz dabas, gan cilvēku izraisītām katastrofām, kuras izraisa vai var izraisīt daudzvalstu pārrobežu ietekmi, cita starpā klimata pārmaiņu negatīvo ietekmi. Minētā plānošana ietver Savienības līmeņa scenāriju izstrādi katastrofu novēršanai, sagatavotībai un reaģēšanai uz tām, ņemot vērā darbu, kas veikts saistībā ar 6. panta 5. punktā minētajiem Savienības noturības pret katastrofām mērķiem, un darbu, ko veic Savienības Civilās aizsardzības zināšanu tīkls, kā minēts 13. pantā, un pamatojoties uz:

i) 6. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētajiem riska novērtējumiem;

ii) 5. panta 1. punkta c) apakšpunktā minēto pārskatu par riskiem;

iii) 6. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto dalībvalstu riska pārvaldības spēju novērtējumu;

iv) 6. panta 1. punkta f) apakšpunktā minētajiem pieejamajiem datiem par katastrofu radītajiem zaudējumiem;

v) brīvprātīgu apmaiņu ar informāciju par katastrofu riska pārvaldības plānošanu valsts vai attiecīgā reģionālā un vietējā līmenī;

vi) līdzekļu apzināšanu; un

vii) plānu izstrādāšanu reaģēšanas spēju izvietošanai.

2. Plānojot reaģēšanas operācijas humanitārām krīzēm ārpus Savienības, Komisija un dalībvalstis nosaka un veicina sinerģijas starp civilās aizsardzības palīdzību un Savienības un dalībvalstu sniegto humānās palīdzības finansējumu.";

9) lēmuma 11. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Pamatojoties uz apzinātajiem riskiem, kopīgajām spējām, nepietiekamību un notiekošu 10. panta 1. punktā minēto scenāriju izstrādi, Komisija ar īstenošanas aktiem nosaka Eiropas civilās aizsardzības rezervei nepieciešamo svarīgāko reaģēšanas spēju veidus un skaitu ("spēju mērķi"). Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 33. panta 2. punktā.

Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm uzrauga šā punkta pirmajā daļā minētajos īstenošanas aktos izklāstīto spēju mērķu sasniegšanas progresu un apzina iespējamu būtisku reaģēšanas spēju nepietiekamību Eiropas civilās aizsardzības rezervē. Ja šāda nepietiekamība tiek atklāta, Komisija pārbauda, vai nepieciešamās spējas dalībvalstīm ir pieejamas ārpus Eiropas civilās aizsardzības rezerves. Komisija mudina dalībvalstis novērst būtisku reaģēšanas spēju nepietiekamību Eiropas civilās aizsardzības rezervē. Tā šajā ziņā var atbalstīt dalībvalstis saskaņā ar 20. pantu un 21. panta 1. punkta i) apakšpunktu un 2. punktu.";

10) lēmuma 12. panta 2. un 3. punktu aizstāj ar šādiem:

"2. Komisija ar īstenošanas aktiem nosaka, no kādām spējām sastāv *rescEU*, inter alia pamatojoties uz jebkādu esošo 10. panta 1. punktā minēto scenāriju izstrādi un ņemot vērā apzinātos un jaunos riskus un kopīgās spējas un to nepietiekamību Savienības līmenī, jo īpaši tādās jomās kā meža ugunsgrēku dzēšana no gaisa, ķīmiskie, bioloģiskie un radioloģiskie incidenti, kā arī kodolincidenti, neatliekamās medicīniskās palīdzības reaģēšanas pasākumi, kā arī transports un loģistika. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 33. panta 2. punktā. Komisija regulāri atjaunina informāciju par *rescEU* spēju veidu un skaitu un dara minēto informāciju tieši pieejamu Eiropas Parlamentam un Padomei.

3. Dalībvalstis *rescEU* spējas iegādājas, nomā, ņem līzingā vai citādi nolīgst.

3.a *rescEU* spējas, kā noteikts īstenošanas aktos, kas pieņemti saskaņā ar 33. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru, Komisija var nomāt, ņemt līzingā vai citādi nolīgt, ciktāl tas nepieciešams, lai novērstu trūkumus transporta un loģistikas jomā.

3.b Pienācīgi pamatotos steidzamības gadījumos Komisija var iegādāties, nomāt, ņemt līzingā vai citādi nolīgt spējas, šādu iespēju nosakot īstenošanas aktos, kurus pieņem saskaņā ar 33. panta 3. punktā minēto steidzamības procedūru. Ar šādiem īstenošanas aktiem:

i) nosaka materiālo līdzekļu nepieciešamo veidu un daudzumu un jebkādus nepieciešamos atbalsta pakalpojumus, kas jau definēti kā *rescEU* spējas; un/vai

ii) definē papildu materiālos līdzekļus un jebkādus nepieciešamos atbalsta pakalpojumus kā *rescEU* spējas un nosaka minēto spēju nepieciešamo veidu un daudzumu.

3.c Ja Komisija *rescEU* spējas iegādājas, nomā, ņem līzingā vai citādi nolīgst, tiek piemēroti Savienības finanšu noteikumi. Ja *rescEU* spējas iegādājas, nomā, ņem līzingā vai citādi nolīgst dalībvalstis, Komisija var dalībvalstīm piešķirt tiešas dotācijas bez uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus. Komisija un ikviena dalībvalsts, ja vēlas, var *rescEU* spēju iegūšanas nolūkā sākt kopīgā iepirkuma procedūru, ko veic saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) 2018/1046 (*) ("Finanšu regula") 165. pantu.

rescEU spējas uzņem tās dalībvalstis, kuras minētās spējas iegādājas, nomā, ņem līzingā vai citādi nolīgst.

_____

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).";

11) lēmuma 13. pantu aizstāj ar šādu:

"*13. pants*

Savienības Civilās aizsardzības zināšanu tīkls

1. Komisija izveido Savienības Civilās aizsardzības zināšanu tīklu ("Tīkls"), lai apkopotu, apstrādātu un izplatītu ar Savienības mehānismu saistītās zināšanas un informāciju, kas balstās uz daudzējāda apdraudējuma pieeju, un ietverot attiecīgos civilās aizsardzības un katastrofu pārvarēšanas dalībniekus, izcilības centrus, universitātes un pētniekus.

Komisija ar Tīkla starpniecību pienācīgi ņem vērā specializētās zināšanas dalībvalstīs, Savienības līmenī, citu starptautisku organizāciju un vienību, trešo valstu un uz vietas darbojošos organizāciju līmenī.

Komisija un dalībvalstis veicina dzimumu ziņā līdzsvarotu dalību Tīkla izveidē un darbībā.

Komisija ar Tīkla starpniecību atbalsta plānošanas un lēmumu pieņemšanas procesu saskaņotību, veicinot nepārtrauktu zināšanu un informācijas apmaiņu, kurā iesaistītas visas Savienības mehānisma darbības jomas.

Šajā nolūkā Komisija ar Tīkla starpniecību *inter alia*:

a) izveido un pārvalda civilās aizsardzības un katastrofu pārvarēšanas jomā strādājošā personāla apmācības un praktisko iemaņu programmu katastrofu novēršanā, sagatavotībā tām un reaģēšanā uz tām. Programma veicina un ir vērsta uz paraugprakses apmaiņu civilās aizsardzības un katastrofu pārvarēšanas jomā, tostarp saistībā ar katastrofām klimata pārmaiņu rezultātā, un tajā ir iekļauti kopīgi kursi un katastrofu pārvarēšanas specializēto zināšanu apmaiņas sistēma, tostarp profesionāļu un pieredzējušu brīvprātīgo apmaiņa un dalībvalstu ekspertu norīkošana.

Apmācības un praktisko iemaņu programma ir vērsta uz to, lai uzlabotu 9., 11. un 12. pantā minēto spēju koordināciju, savietojamību un papildināmību un lai uzlabotu ekspertu kompetenci, kā minēts 8. panta 1. punkta d) un f) apakšpunktā;

b) izveido un pārvalda programmu, kas veltīta atziņām, kuras gūtas no Savienības mehānisma civilās aizsardzības darbībām, tostarp aspektiem no visa katastrofu pārvarēšanas cikla kopumā, lai nodrošinātu plašu pamatu mācīšanās procesiem un zināšanu pilnveidei. Programma ietver šādus uzdevumus:

i) uzraudzīt, analizēt un novērtēt visas attiecīgās Savienības mehānisma civilās aizsardzības darbības;

ii) veicināt gūto atziņu izmantošanu, lai nodrošinātu uz pieredzi balstītu pamatu katastrofu pārvarēšanas cikla pasākumu izstrādei; un

iii) izstrādāt metodes un līdzekļus gūto atziņu vākšanai, analīzei, popularizēšanai un īstenošanai.

Minētajā programmā vajadzības gadījumā iekļauj arī ārpus Savienības veiktajās intervencēs gūtās atziņas par to, kā izmantot saiknes un sinerģijas starp Savienības mehānisma palīdzību un humāno palīdzību;

c) stimulē pētniecību un inovāciju un veicina attiecīgu jaunu pieeju vai tehnoloģiju, vai abu, ieviešanu un izmantošanu Savienības mehānisma vajadzībām;

d) izveido un uztur tiešsaistes platformu Tīkla vajadzībām, lai atbalstītu un veicinātu a), b) un c) apakšpunktā minēto dažādo uzdevumu izpildi.

2. Veicot 1. punktā izklāstītos uzdevumus, Komisija īpašu uzmanību pievērš to dalībvalstu vajadzībām un interesēm, kas saskaras ar līdzīgiem katastrofas riskiem, kā arī vajadzībai stiprināt bioloģiskās daudzveidības un kultūras mantojuma aizsardzību.

3. Komisija stiprina sadarbību apmācības jomā un veicina zināšanu un pieredzes apmaiņu starp Tīklu un starptautiskajām organizācijām un trešām valstīm, jo īpaši, lai palīdzētu izpildīt starptautiskās saistības, sevišķi tās, kas ietvertas Sendai ietvarprogrammā katastrofu riska mazināšanai 2015.–2030. gadam.";

12) lēmuma 14. panta 1. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"1. Ja Savienībā notiek katastrofa vai pastāv katastrofas draudi, kas izraisa vai spēj izraisīt daudzvalstu pārrobežu ietekmi vai kas skar vai ir spējīga skart citas dalībvalstis, dalībvalsts, kurā katastrofa notiek vai iespējams notiks, nekavējoties informē potenciāli apdraudētās dalībvalstis un, ja pastāv iespēja, ka sekas būs nozīmīgas, – Komisiju.";

13) lēmuma 15. panta 3. punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) ar mērķi panākt kopīgu izpratni par situāciju un iespējām reaģēt uz to vāc un analizē apstiprinātu informāciju par situāciju sadarbībā ar skarto dalībvalsti un izplata minēto informāciju tieši dalībvalstīm;";

14) lēmuma 17. panta 1. un 2. punktu aizstāj ar šādiem:

"1. Komisija var atlasīt, iecelt un nosūtīt ekspertu vienību, kas sastāv no dalībvalstu izvirzītiem ekspertiem:

a) ja tiek prasītas specializētas zināšanas novēršanas jomā saskaņā ar 5. panta 2. punktu;

b) ja tiek prasītas specializētas zināšanas sagatavotības jomā saskaņā ar 8. panta 2. punktu;

c) ja katastrofa ir Savienībā, kā minēts 15. panta 5. punktā;

d) ja katastrofa ir ārpus Savienības, kā minēts 16. panta 3. punktā.

Vienībā var integrēt Komisijas un citu Savienības dienestu ekspertus, lai atbalstītu šo vienību un sekmētu sadarbību ar *ERCC*. Vienībā var integrēt ANO aģentūru vai citu starptautisku organizāciju nosūtītus ekspertus, lai padarītu ciešāku sadarbību un sekmētu kopējus novērtējumus.

Ja tas vajadzīgs operatīvās efektivitātes nodrošināšanai, Komisija ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm var veicināt papildu ekspertu iesaisti, tos izvietojot, un tehnisko un zinātnisko atbalstu un piesaistīt līdz šim uzkrātās zinātnieku, neatliekamās medicīniskās palīdzības jomas un nozaru specializētās zināšanas.

2. Ekspertu atlases un iecelšanas procedūra ir šāda:

a) dalībvalstis uz savu atbildību izvirza ekspertus, kurus var nosūtīt kā ekspertu vienību dalībniekus;

b) Komisija minētajām vienībām atlasa ekspertus un vadītāju, pamatojoties uz viņu kvalifikāciju un pieredzi, cita starpā Savienības mehānisma jomā pabeigtās apmācības līmeni un līdzšinējo pieredzi, kas gūta ar Savienības mehānismu saistītās misijās un citā starptautiska mēroga palīdzības darbā; atlases pamatā ir arī citi kritēriji, ieskaitot valodu prasmi, ar mērķi nodrošināt, ka vienībai kopumā ir konkrētā situācijā vajadzīgās iemaņas;

c) Komisija ieceļ misijai vajadzīgos ekspertus un vienību vadītājus, vienojoties ar dalībvalsti, kas tos izvirzījusi.

Komisija paziņo dalībvalstīm par papildu ekspertu atbalstu, kas sniegts saskaņā ar 1. punktu.";

15) lēmuma 18. pantu aizstāj ar šādu:

"*18. pants*

Transports un aprīkojums

1. Tādas katastrofas gadījumā, kas notiek vai nu Savienībā vai ārpus tās, Komisija var palīdzēt dalībvalstīm piekļūt aprīkojumam vai transporta un loģistikas resursiem, veicot šādas darbības:

a) sniedzot un apmainoties ar informāciju par aprīkojumu un transporta un loģistikas resursiem, ko dalībvalstis var darīt pieejamus, lai veicinātu šāda aprīkojuma vai transporta un loģistikas resursu apvienošanu;

b) sagatavojot kartogrāfiskus materiālus ātrai resursu izvietošanai un mobilizācijai, jo īpaši ņemot vērā pārrobežu reģionu īpatnības saistībā ar daudzvalstu pārrobežu riskiem;

c) palīdzot dalībvalstīm apzināt transporta un loģistikas resursus, kas varētu būt pieejami no citiem avotiem, cita starpā komerctirgū, un atvieglojot tām piekļuvi šādiem resursiem; vai

d) palīdzot dalībvalstīm apzināt aprīkojumu, kas varētu būt pieejams no citiem avotiem, cita starpā komerctirgū.

2. Komisija var papildināt dalībvalstu nodrošinātos transporta un loģistikas resursus ar citiem resursiem, kas vajadzīgi ātrai reaģēšanai uz katastrofām.

3. Dalībvalsts vai trešās valsts prasītā palīdzība var ietvert tikai transporta un loģistikas resursus, kas paredzēti reaģēšanai uz katastrofām, izmantojot palīdzības piegādes vai aprīkojumu, ko dalībvalsts vai trešā valsts, kas prasa palīdzību, iepirkusi trešā valstī.";

16) lēmuma 19. pantu groza šādi:

a) iekļauj šādu punktu:

"1.a Savienības mehānisma īstenošanai paredzētais finansējums laikposmam no 2021. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim ir 1 263 000 000 EUR faktiskajās cenās.";

b) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Apropriācijas, ko atlīdzina tādu pasākumu saņēmēji, kas veikti reaģējot uz katastrofām, ir piešķirtie ieņēmumi Finanšu regulas 21. panta 5. punkta nozīmē.";

c) panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

"3. No šā panta 1. un 1.a punktā un 19.a pantā minētā finanšu piešķīruma var segt arī izdevumus, kas saistīti ar sagatavošanas, uzraudzības, kontroles, revīzijas un novērtēšanas darbībām, kuras ir vajadzīgas Savienības mehānisma pārvaldībai un tā mērķu sasniegšanai.

Ar šo finansējumu īpaši var segt izdevumus par pētījumiem, ekspertu sanāksmēm, informācijas un komunikācijas pasākumiem, tostarp Savienības politisko prioritāšu korporatīvo komunikāciju, ciktāl tie saistīti ar Savienības mehānisma vispārējiem mērķiem, izdevumus par informācijas apstrādei un apmaiņai paredzētiem IT tīkliem, tostarp to savienošanu ar esošajām un turpmākajām sistēmām, kas izveidotas, lai veicinātu dažādu nozaru datu apmaiņu, un saistīto aprīkojumu, un visus citus Komisijas tehniskās un administratīvās palīdzības izdevumus par programmas pārvaldību.";

d) panta 4. punktu aizstāj ar šādu:

"4. Šā panta 1.a punktā minēto finansējumu un 19.a panta 1. punktā minēto summu laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam piešķir saskaņā ar procentuālajiem lielumiem un principiem, kas izklāstīti I pielikumā.";

e) panta 5. punktu aizstāj ar šādu:

"5. Komisija I pielikumā izklāstīto sadalījumu novērtē, ņemot vērā 34. panta 3. punktā minētā novērtējuma rezultātus.";

f) panta 6. punktu aizstāj ar šādu:

"6. Ja tas nepieciešams reaģēšanai uz katastrofām nenovēršamu steidzamu iemeslu dēļ vai ņemot vērā neparedzētus notikumus, kas ietekmē budžeta izpildi vai *rescEU* spēju izveidi, Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 30. pantu, lai I pielikumu grozītu pieejamo budžeta piešķīrumu robežās un saskaņā ar 31. pantā paredzēto procedūru.";

17) iekļauj šādu pantu:

"*19.a pants*

Līdzekļi no Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta

1. Padomes Regulas (ES) 2020/2094 (*) 1. panta 2. punkta d) un e) apakšpunktā minētos pasākumus īsteno saskaņā ar šo lēmumu, izmantojot summu, kas nepārsniedz 2 056 480 000 EUR faktiskajās cenās, kā 2018. gada cenās norādīts minētās regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta iii) punktā, ievērojot minētās regulas 3. panta 3., 4., 7. un 9. punktu.

2. Šā panta 1. punktā minētā summa ir ārējie piešķirtie ieņēmumi, kā izklāstīts Regulas (ES) 2020/2094 3. panta 1. punktā.

3. Šā panta 1. punktā minētie pasākumi ir tiesīgi saņemt finansiālo palīdzību saskaņā ar šajā lēmumā izklāstītajiem nosacījumiem, un tos īsteno, pilnībā ievērojot Regulas (ES) 2020/2094 mērķus.

4. Neskarot šajā lēmumā izklāstītos nosacījumus trešo valstu labā veikto darbību atbilstībai, šajā pantā minēto finansiālo palīdzību trešai valstij var piešķirt tikai tad, ja tā tiek sniegta, pilnībā ievērojot Regulas (ES) 2020/2094 mērķus, neatkarīgi no tā, vai attiecīgā trešā valsts piedalās vai nepiedalās Savienības mehānismā.

(*) Padomes Regula (ES) 2020/2094 (2020. gada 14. decembris), ar ko izveido Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu ekonomikas atveseļošanas atbalstam pēc Covid-19 krīzes (OV L 433I, 22.12.2020., 23. lpp.).";

18) lēmuma 20.a pantu aizstāj ar šādu:

"*20.a pants*

Atpazīstamība un apbalvojumi

1. Savienības līdzekļu saņēmēji, kā arī sniegtās palīdzības saņēmēji atzīst minēto līdzekļu izcelsmi un nodrošina Savienības līdzekļu redzamību, – jo īpaši darbību un to rezultātu popularizēšanā –, sniedzot dažādām auditorijām, tostarp plašsaziņas līdzekļiem un sabiedrībai, mērķorientētu informāciju, kas ir konsekventa, lietderīga un samērīga.

Jebkādiem līdzekļiem vai palīdzībai, ko sniedz saskaņā ar šo lēmumu, nodrošina attiecīgu atpazīstamību atbilstīgi konkrētām norādēm, ko Komisija pieņēmusi specifiskiem intervences pasākumiem. Dalībvalstis jo īpaši nodrošina, ka sabiedrības informēšana par operācijām, ko finansē saskaņā ar Savienības mehānismu:

a) ietver attiecīgas atsauces uz Savienības mehānismu;

b) vizuāli atspoguļo Savienības mehānisma finansēto vai līdzfinansēto spēju marķējumu;

c) darbību īstenošanā izmanto Savienības logo;

d) par Savienības atbalstu proaktīvi sniedz informāciju valstu plašsaziņas līdzekļiem un ieinteresētajām personām, kā arī izmantojot savus komunikācijas kanālus; un

e) atbalsta komunikācijas pasākumus, ko Komisija rīko saistībā ar operācijām.

Ja *rescEU* spējas izmanto valsts vajadzībām, kā minēts 12. panta 5. punktā, dalībvalstis ar tādiem pašiem līdzekļiem, kā minēts šā punkta pirmajā daļā, atzīst attiecīgo spēju izcelsmi un nodrošina atpazīstamību Savienības līdzekļiem, kas izmantoti attiecīgo spēju iegādei.

2. Komisija rīko informācijas un komunikācijas pasākumus saistībā ar darbībām, ko veic saskaņā ar šo lēmumu, un saistībā ar iegūtajiem rezultātiem un atbalsta dalībvalstis to komunikācijas pasākumos. Šā lēmuma īstenošanai piešķirtie finanšu resursi veicina arī korporatīvo komunikāciju par Savienības politiskajām prioritātēm, ciktāl šīs prioritātes saistītas ar 3. panta 1. punktā minētajiem mērķiem.

3. Komisija piešķir medaļas, lai atzinīgi novērtētu un godinātu ilggadēju darbu un ievērojamu ieguldījumu Savienības mehānismā.";

19) lēmuma 21. pantu groza šādi:

a) panta 1. punkta g) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"g) attīstīt katastrofu riska pārvaldības plānošanu, kā minēts 10. pantā.";

b) panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

"3. Ar finansiālo palīdzību, kas paredzēta 1. punkta j) apakšpunktā minētajai darbībai, sedz visas izmaksas, kas vajadzīgas, lai nodrošinātu *rescEU* spēju pieejamību un izvietojamību saskaņā ar Savienības mehānismu atbilstīgi šā punkta otrajai daļai. Attiecināmo izmaksu kategorijas, kas vajadzīgas, lai nodrošinātu *rescEU* spēju pieejamību un izvietojamību, ir izklāstītas Ia pielikumā.

Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 30. pantu, lai grozītu Ia pielikumu attiecībā uz attiecināmo izmaksu kategorijām.

3.a Šajā pantā minēto finansiālo palīdzību var īstenot ar daudzgadu darba programmām. Darbībām, kuru ilgums pārsniedz vienu gadu, budžeta saistības var tikt sadalītas gada maksājumos.";

c) panta 4. punktu svītro;

20) lēmuma 22. panta b) punktu aizstāj ar šādu:

"b) katastrofas gadījumā atbalsts dalībvalstīm gūt piekļuvi 23. pantā noteiktajam aprīkojumam un transporta un loģistikas resursiem; un";

21) lēmuma 23. pantu aizstāj ar šādu:

"*23. pants*

Attiecināmās darbības, kas ir saistītas ar aprīkojumu un operācijām

1. Lai nodrošinātu piekļuvi aprīkojumam un transporta un loģistikas resursiem saskaņā ar Savienības mehānismu, finansiālu palīdzību ir tiesības saņemt šādām darbībām:

a) informācijas sniegšanai un apmaiņai par aprīkojumu un par transporta un loģistikas resursiem, kurus dalībvalstis nolēmušas darīt pieejamus, lai atvieglotu šāda aprīkojuma vai transporta un loģistikas resursu apvienošanu;

b) palīdzībai dalībvalstīm apzināt transporta un loģistikas resursus, kas varētu būt pieejami no citiem avotiem, cita starpā komerctirgū, un to piekļuves atvieglošanai šādiem resursiem;

c) palīdzībai dalībvalstīm apzināt aprīkojumu, kas varētu būt pieejams no citiem avotiem, cita starpā komerctirgū;

d) tādu transporta un loģistikas resursu finansēšanai, kas vajadzīgi ātrai reaģēšanai uz katastrofām. Šīm darbībām ir tiesības saņemt finansiālu atbalstu tikai tad, ja ir ievēroti šādi kritēriji:

   i) palīdzība saskaņā ar Savienības mehānismu ir prasīta atbilstoši 15. un 16. pantam;

   ii) ir vajadzīgi papildu transporta un loģistikas resursi, lai saskaņā ar Savienības mehānismu nodrošinātu efektīvu reaģēšanu uz katastrofām;

   iii) palīdzība atbilst *ERCC* apzinātajām vajadzībām, un to sniedz saskaņā ar *ERCC* ieteikumiem par palīdzības sniegšanas tehniskajām specifikācijām, kvalitāti, grafiku un kārtību;

   iv) palīdzību saskaņā ar Savienības mehānismu tieši vai ar Apvienoto Nāciju Organizācijas vai tās aģentūru, vai attiecīgas starptautiskās organizācijas starpniecību ir pieņēmusi valsts, kas prasījusi palīdzību; un

   v) trešās valstīs notikušu katastrofu gadījumā palīdzība papildina visu vispārējo Savienības humāno palīdzību.

1.a Savienības finansiālās palīdzības summa, ko piešķir to Eiropas civilās aizsardzības rezervē iepriekš neiekļauto spēju transportam, kuras katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā izvieto Savienībā vai ārpus tās, un jebkādam citam transporta atbalstam, kas vajadzīgs, lai reaģētu uz katastrofu, nepārsniedz 75 % no kopējām attiecināmajām izmaksām.

2. Savienības finansiālās palīdzības summa, ko piešķir Eiropas civilās aizsardzības rezervē iepriekš iekļautām spējām, nepārsniedz 75 % no izmaksām, kas katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā Savienībā vai ārpus Savienības rodas saistībā ar spēju darbību, ieskaitot transportu.

4. Ar Savienības finansiālo palīdzību transporta un loģistikas resursiem var segt ne vairāk kā 100 % no kopējām attiecināmajām izmaksām, kas minētas a)–d) apakšpunktā, ja tas vajadzīgs, lai dalībvalstu sniegtās palīdzības apvienošanu padarītu operatīvi efektīvu un ja izmaksas ir saistītas ar kādu no šādiem gadījumiem:

a) īslaicīga noliktavu noma, lai uz laiku uzglabātu dalībvalstu sniegtās palīdzības materiālus un vienkāršotu to koordinētu transportēšanu;

b) transportēšana no dalībvalsts, kas piedāvā palīdzību, uz dalībvalsti, kura atvieglo tās koordinētu transportēšanu;

c) dalībvalstu sniegtās palīdzības objektu pārsaiņošana, lai maksimāli izmantotu pieejamo transporta ietilpību vai lai izpildītu specifiskas operatīvās prasības; vai

d) apvienotās palīdzības materiālu vietēja transportēšana, tranzīts un uzglabāšana nolūkā nodrošināt koordinētu piegādi palīdzību prasījušās valsts galamērķī.

4.a Ja *rescEU* spējas izmanto valsts vajadzībām saskaņā ar 12. panta 5. punktu, visas izmaksas, ieskaitot apkopes un remonta izmaksas, sedz dalībvalsts, kas izmanto spējas.

4.b Ja *rescEU* spējas izvieto saskaņā ar Savienības mehānismu, ar Savienības finansiālo palīdzību sedz 75 % no darbības izmaksām.

Atkāpjoties no pirmās daļas, ar Savienības finansiālo palīdzību sedz 100 % no to *rescEU* spēju darbības izmaksām, kuras nepieciešamas katastrofu, kuru varbūtība ir maza, bet sekas ir smagas, gadījumā, ja minētās spējas izvietotas saskaņā ar Savienības mehānismu.

4.c Izvietošanai ārpus Savienības, kā minēts 12. panta 10. punktā, ar Savienības finansiālo palīdzību sedz 100 % no darbības izmaksām.

4.d Ja ar šajā pantā minēto Savienības finansiālo palīdzību netiek segti 100 % no izmaksām, atlikušo izmaksu summu sedz palīdzības pieprasītājs, ja vien ar dalībvalsti, kas sniedz palīdzību, vai dalībvalsti, kas uzņem *rescEU* spējas, nav panākta cita vienošanās.

4.e *rescEU* spēju izvietošanai ar Savienības finansiālo palīdzību var segt 100 % no jebkādām tiešajām izmaksām, kas nepieciešamas kravu, loģistikas līdzekļu un pakalpojumu transportēšanai Savienībā un uz Savienību no trešām valstīm.

5. Ja transporta apvienošanas operācijās ir iesaistītas vairākas dalībvalstis, viena dalībvalsts var uzņemties vadību, prasot Savienības finansiālo atbalstu par visu operāciju.

6. Ja dalībvalsts prasa Komisijai slēgt līgumu par transportēšanas pakalpojumiem, Komisija prasa daļēji atlīdzināt izmaksas saskaņā ar 1.a., 2. un 4. punktā noteiktajām finansējuma likmēm.

6.a Neskarot 1.a un 2. punktu, Savienības finansiālais atbalsts palīdzības transportēšanai, kas vajadzīga vides katastrofu gadījumā, uz kurām attiecas princips "piesārņotājs maksā", var segt ne vairāk kā 100 % no kopējām attiecināmajām izmaksām. Piemēro šādus nosacījumus:

a) Savienības finansiālo atbalstu transportam lūdz skartā vai palīdzību sniedzošā dalībvalsts, pamatojoties uz pienācīgi pamatotu vajadzību novērtējumu;

b) skartā vai attiecīgi palīdzību sniedzošā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai pieprasītu un saņemtu kompensāciju no piesārņotāja saskaņā ar visām piemērojamajām starptautiskajām, Savienības vai valsts tiesību normām;

c) pēc kompensācijas saņemšanas no piesārņotāja skartā vai attiecīgi palīdzību sniedzošā dalībvalsts nekavējoties atmaksā naudu Savienībai.

Pirmajā daļā minētās vides katastrofas gadījumā, kas neietekmē dalībvalsti, a), b) un c) apakšpunktā minētās darbības veic palīdzību sniedzošā dalībvalsts.

7. Savienības finansiālo palīdzību attiecībā uz šajā pantā minētajiem transporta un loģistikas resursiem ir tiesības saņemt par visām izmaksām, kas saistītas ar transporta un loģistikas resursu pārvietošanu, cita starpā par visām pakalpojumu, maksu, loģistikas un pārkraušanas, degvielas un iespējamām izmitināšanas izmaksām, kā arī par citām netiešām izmaksām, piemēram, nodokļiem, nodevām kopumā un tranzīta izmaksām.

8. Transporta izmaksas var būt vienības izmaksas, vienreizēji maksājumi vai vienotas likmes, ko nosaka pēc izmaksu kategorijas.";

22) lēmuma 25. pantu aizstāj ar šādu:

"25. pants

Finansiālās palīdzības veidi un sniegšanas kārtība

1. Komisija sniedz Savienības finansiālo atbalstu saskaņā ar Finanšu regulu.

2. Komisija sniedz Savienības finansiālo atbalstu atbilstoši tiešas pārvaldības principam saskaņā ar Finanšu regulu vai, ja to attaisno attiecīgās darbības raksturs un saturs, netiešas pārvaldības principam kopā ar struktūrām, kas minētas Finanšu regulas 62. panta 1. punkta c) apakšpunkta ii), iv), v) un vi) punktā.

3. Saskaņā ar šo lēmumu paredzēto finansiālo atbalstu var piešķirt visos Finanšu regulā noteiktajos veidos, jo īpaši dotāciju, iepirkuma veidā vai kā iemaksas ieguldījumu fondos.

4. Saskaņā ar Finanšu regulas 193. panta 2. punkta otrās daļas a) apakšpunktu, ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/836 (*) novēloto stāšanos spēkā un lai nodrošinātu nepārtrauktību, pienācīgi pamatotos gadījumos, kas norādīti finansēšanas lēmumā, uz ierobežotu laikposmu izmaksas, kas radušās saistībā ar darbībām, kuras tiek atbalstītas saskaņā ar šo lēmumu, var uzskatīt par attiecināmām no 2021. gada 1. janvāra, pat tad, ja tās radušās pirms dotācijas pieteikuma iesniegšanas.

5. Lai īstenotu šo lēmumu, Komisija ar īstenošanas aktiem pieņem gada vai daudzgadu darba programmas. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 33. panta 2. punktā. Gada vai daudzgadu darba programmās norāda plānotos mērķus, gaidāmos rezultātus, īstenošanas metodi un to kopējo summu. Tajās iekļauj arī finansējamo darbību aprakstu, katrai darbībai piešķirto indikatīvo summu un indikatīvu īstenošanas grafiku. Attiecībā uz 28. panta 2. punktā minēto finansiālo palīdzību gada vai daudzgadu darba programmās apraksta darbības, kas plānotas 28. panta 2. punktā minētajās valstīs.

Gada vai daudzgadu darba programmas netiek prasītas darbībām, uz kurām attiecas reaģēšana uz katastrofām saskaņā ar IV nodaļu un kuras nevar paredzēt iepriekš.

6. Pārredzamības un paredzamības nolūkos budžeta izpildi un paredzētos turpmākos piešķīrumus katru gadu izklāsta un apspriež 33. pantā minētajā komitejā. Eiropas Parlaments tiek pastāvīgi informēts.

7. Papildus Finanšu regulas 12. panta 4. punktam saistību un maksājumu apropriācijas, kas nav izlietotas līdz tā finanšu gada beigām, par kuru tās iekļautas gada budžetā, automātiski pārnes, un par tām var uzņemties saistības un tās var izmaksāt līdz nākamā gada 31. decembrim. Pārnestās apropriācijas izmanto tikai reaģēšanas darbībām. Pārnestās apropriācijas ir pirmās apropriācijas, kuras izmanto nākamajā finanšu gadā.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/836 (2021. gada 20. maijs), ar ko groza Lēmumu Nr. 1313/2013/ES par Savienības civilās aizsardzības mehānismu (OV L 185, 26.5.2021., 1. lpp.).";

23) lēmuma 27. pantu aizstāj ar šādu:

"*27. pants*

Savienības finanšu interešu aizsardzība

Ja trešā valsts Savienības mehānismā piedalās ar lēmumu, kas pieņemts, ievērojot starptautisku nolīgumu vai pamatojoties uz kādu citu juridisku instrumentu, šī trešā valsts piešķir vajadzīgās tiesības un piekļuvi, lai atbildīgais kredītrīkotājs, *OLAF* un Revīzijas palāta varētu visaptveroši īstenot savu attiecīgo kompetenci. *OLAF* gadījumā šādas tiesības ietver tiesības veikt izmeklēšanu, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (*).

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).";

24) lēmuma 30. pantu groza šādi:

a) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Pilnvaras pieņemt 19. panta 6. punktā un 21. panta 3. punkta otrajā daļā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir līdz 2027. gada 31. decembrim.";

b) panta 3. punktu svītro;

c) panta 4. punktu aizstāj ar šādu:

"4. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 19. panta 6. punktā un 21. panta 3. punkta otrajā daļā minēto pilnvaru deleģējumu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī vai arī vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.";

d) panta 7. punktu aizstāj ar šādu:

"7. Saskaņā ar 19. panta 6. punktu un 21. panta 3. punkta otro daļu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja līdz minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.";

25) lēmuma 32. panta 1. punkta i) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"i) transporta un loģistikas resursu atbalsta organizēšana, kā paredzēts 18. un 23. pantā.";

26) lēmuma 33. pantā pievieno šādu punktu:

"3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 8. pantu saistībā ar tās 5. pantu.";

27) lēmuma 34. panta 2. un 3. punktu aizstāj ar šādiem:

"2. Komisija reizi divos gados iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par operācijām, kas veiktas saskaņā ar 6. panta 5. punktu un 11. un 12. pantu, un par panākto progresu. Ziņojumā iekļauj informāciju par panākumiem Savienības noturības pret katastrofām mērķu un spēju mērķu sasniegšanā un par nenovērstajiem trūkumiem, kā minēts 11. panta 2. punktā, ņemot vērā *rescEU* spēju izveidi saskaņā ar 12. pantu. Ziņojumā arī sniedz pārskatu par budžeta un izmaksu izmaiņu tendencēm attiecībā uz reaģēšanas spējām un izvērtējumu par šo spēju turpmākas attīstības vajadzībām.

3. Komisija līdz 2023. gada 31. decembrim – un reizi piecos gados pēc tam – novērtē šā lēmuma piemērošanu un Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz paziņojumu par šā lēmuma efektivitāti, rentabilitāti un turpmāku īstenošanu, jo īpaši saistībā ar 6. panta 4. punktu, par *rescEU* spējām un panākto koordinācijas līmeni un sinerģijām ar citiem Savienības politikas virzieniem, programmām un fondiem, tostarp saistībā ar medicīniskām ārkārtas situācijām. Minētajam paziņojumam attiecīgā gadījumā pievieno priekšlikumus šā lēmuma grozījumiem.";

28) Lēmuma Nr. 1313/2013/ES I pielikumu aizstāj ar šīs regulas pielikuma tekstu;

29) lēmuma Ia pielikuma virsrakstu aizstāj ar šādu:

"Attiecināmo izmaksu kategorijas atbilstīgi 21. panta 3. punktam".

2. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2021. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2021. gada 20. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
D. M. SASSOLI

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
A. P. ZACARIAS

PIELIKUMS

"I PIELIKUMS

Procentuālie lielumi tam, lai piešķirtu Savienības mehānisma īstenošanai paredzēto finansējumu, kas minēts 19. panta 1. a punktā, un summu, kas minēta 19.a pantā, laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam

Novēršana: 5 % +/– 4 procentpunkti

Sagatavotība: 85 % +/– 10 procentpunkti

Reaģēšana: 10 % +/– 9 procentpunkti

Principi

Īstenojot šo lēmumu, pienācīgi ņem vērā Savienības mērķi dot ieguldījumu vispārējo klimata mērķu sasniegšanā un centienus integrēt rīcību bioloģiskās daudzveidības jomā Savienības politikas virzienos, ciktāl to ļauj neparedzamība un īpašie apstākļi, kas saistīti ar sagatavotību katastrofām un reaģēšanu uz tām."